

Adviesraad Sociaal Domein
T.a.v. mevrouw M. Dutman
Weidezoo 62
2841 SP MOORDRECHT

verzenddatum

20 APR 2022

onderwerp
Beleid mensenhandel

ons kenmerk

U22.000558

uw kenmerk

bijlage

-

cluster

Beleid Samenleving en Bestuursadvies

behandeld door

C. Blokland, M. Hardenbol

telefoon

0180-330300

Geachte mevrouw Dutman,

Op 23 maart 2022 hebben we van de Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas een advies mogen ontvangen op het beleidsstuk Aanpak mensenhandel in Zuidplas. Hartelijk dank daarvoor. Middels deze brief kunt u onze reactie op uw advies lezen.

Ten eerste stelt u: *De adviesraad vindt het opvallend dat de gemeente zich ziet als de aangewezen partij om regie in handen te nemen en partijen bij elkaar te brengen, voor samenwerking in een aanpak die zowel bestuurlijk als strafrechtelijk van aard is. Mensenhandel en uitbuiting zijn veelal bovengemeentelijk georganiseerd net als opsporing en vervolging en de vele ketenpartners. Regie op een hoger niveau lijkt dan voor de hand te liggen.*

U geeft terecht aan dat mensenhandel een thema bij uitstek is wat op een bovengemeentelijk niveau georganiseerd wordt. Ook in Zuidplas is dit het geval. Echter, elke gemeente heeft zijn eigen kenmerken. Om te voorkomen dat het bovengemeentelijk 'blijft hangen', is het van belang dat er een lokale vertaling gemaakt wordt met de juiste ketenpartners. Dit is een gemeentelijke taak die zij ook op vele andere thema's uitvoert.

Vervolgens stelt u: *Het verbaast de adviesraad dat 'handhaving' niet genoemd wordt als gemeentelijke taak en verantwoordelijkheid. Juist op gemeentelijk niveau zou kennis aanwezig moeten op welke plekken er risico's zijn van mensenhandel, prostitutie, uitbuiting. Een alerte houding is daarbij nodig. Zowel om mistanden te (kunnen) signaleren als om te handhaven en de mogelijkheden die de gemeente daarvoor heeft doelgericht in te zetten.*

Uw constatering klopt niet helemaal. Er wordt wel gesproken over de verantwoordelijkheid van de gemeente op het gebied van handhaving. Dit wordt namelijk wel genoemd bij de verschillende taken en verantwoordelijkheden van de gemeente Zuidplas. De gemeente pakt dit samen met de verschillende ketenpartners op zoals: politie en justitie. De gemeentelijke handhavers hebben geen specifieke

bevoegdheden betreffende de aanpak van mensenhandel. Dit is voorbehouden aan politie en Arbeidsinspectie. Wel hebben de gemeentelijke handhavers een belangrijke signaalfunctie hebben net als sommige andere specifieke groepen medewerkers van de gemeente. Ook de gemeentelijke handhavers zullen dan ook een training krijgen voor het signaleren van mensenhandel.

Het volgende punt dat u benoemt, is: *Het valt de adviesraad op dat in het stuk sprake is van (vele) ketenpartners maar dat niet duidelijk wordt gemaakt wie deze ketenpartners zijn, hoe zij aan elkaar en aan de gemeente gelieerd zijn en wat hun eigen verantwoordelijkheid is ten aanzien van handhaving en het voorkomen, signaleren en opsporen van mensenhandel. De adviesraad denkt dat het toevoegen van een dergelijk overzicht goed duidelijk maakt hoe mensenhandel ook buiten Zuidplas aangepakt wordt.*

Wij hebben er bewust voor gekozen om geen opsomming te maken van de ketenpartners. Het gevaar hierbij is namelijk dat een opsomming snel als limitatief gezien wordt. Om te voorkomen dat bepaalde partijen uitgesloten worden, is er geen opsomming bijgesloten. Het valt onder de regisseursrol om de juiste ketenpartners te betrekken in de uitvoering.

Wel is ervoor gekozen om bij de trainingen specifiek een toevoeging te doen welke ketenpartners mogelijk getraind kunnen gaan worden. Dit zijn voorbeelden en is geen limitatieve lijst.

Vervolgens gaat u verder naar de 3 pijlers die geschetst worden in het stuk en geeft u aan welke punten naar uw inzien ontbreken.

Bij de actiepunten wordt genoemd: Het actief benaderen van private organisaties die (on)bewust mensenhandel faciliteren zoals aanbieders van overnachtingen en de vervoerbranche. De adviesraad mist hier een heldere verwijzing naar de agrarische sector (tuinbouw) waarvan bekend is dat er soms sprake is van mensenhandel en/of uitbuiting, zoals ook in het conceptstuk wordt genoemd. Ook de in het stuk als risicosectoren genoemde vakantieparken en horeca worden hier niet expliciet benoemd.

Hier ziet u een duidelijk voorbeeld waarom opsommingen soms als limitatief geïnterpreteerd worden. De vervoersbranche en de hotelbranche zijn benoemd als voorbeelden. U geeft terecht aan dat ook binnen de agrarische sector een risico is op mensenhandel, evenals op vakantieparken en in de horeca. Wij zullen de opsomming uitbreiden naar uw suggestie, hoewel hetzelfde risico op beperkingen blijft bestaan.

Vervolgens geeft u aan: *De adviesraad mist bij 'beschermen van slachtoffers' de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon. Het is voorstelbaar dat sommige personen behoefte hebben aan een vertrouwenspersoon voordat zij willen praten over wat hen is overkomen.*

Uit ervaringen vanuit het land blijkt niet een grote behoefte naar een vertrouwenspersoon onder slachtoffers. Er is daarom niet voor gekozen om een vertrouwenspersoon aan te stellen. Wel kan een mogelijk slachtoffer vrijblijvend contact opnemen met SHOP. SHOP zal de hulpverlening pas opstarten wanneer iemand zelf aangeeft hiervoor open te staan.

Daarnaast geeft u aan: *Tot slot constateert de adviesraad dat in het stuk niet duidelijk is 'wie, wanneer, wat gaat doen en hoe'. Anders gezegd als er een signaal binnenkomt over bijvoorbeeld prostitutie en mensenhandel hoe komt dit signaal dan bij de juiste ketenpartner zodat het signaal goed onderzocht kan worden en indien nodig tot arrestatie en berechting kan worden overgegaan en de slachtoffers geholpen worden? Ook in dat kader geeft in overweging te onderzoeken of een gemeentelijk meldpunt waar mensen vertrouwelijk verdenkingen aan kunnen doorgeven meerwaarde heeft in de aanpak van mensenhandel.*

Signalen van mensenhandel kunnen op verschillende plekken binnenkomen. Daarnaast is elke situatie en hulpbehoefte net even anders. Het is daarom lastig om dit samen te vatten in een stappenplan wie in welke situatie wat doet. In dit soort samenwerkingen is het van belang dat men elkaar goed kent en

op de samenwerking kan vertrouwen. Hier worden handen en voeten aan gegeven middels de regisseursrol van de gemeente.

Tevens stelt u voor om een gemeentelijk meldpunt in te richten. Op pagina 7 van het beleidsstuk kunt u lezen dat er een Aandachtsfunctionaris Mensenhandel is aangewezen. Aan deze aandachtsfunctionaris kunnen mensen verdenkingen doorgeven of kan men mee overleggen.

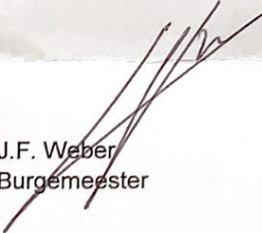
Tot slot adviseert u: *De adviesraad geeft in overweging bij de verdere uitwerking en invulling de ervaringen van andere gemeenten en de deskundigheid van organisaties zoals Comensha te betrekken.*

U kunt er vanuit gaan dat expertise van organisaties al optimaal gebruikt wordt. Dit is niet expliciet benoemd in het beleidsstuk, aangezien dit gebruikelijk is bij het opstellen en uitvoeren van een beleidsstuk of aanpak.

Verwachtend u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zuidplas,

J.F. Weber
Burgemeester

R.C.L. Heijdra
Gemeentesecretaris